

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi **

*Lütfi ÜREDİ¹ & Leyla BAŞDUVAR¹

¹Mersin Üniversitesi, Türkiye

Geliş Tarihi: 21 Kasım 2017 Kabul Tarihi: 28 Aralık 2017

Özet:

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerini belirlemek ve sahip oldukları kaygı düzeylerini okul süreci, alan sınavı, atanmaya ilişkin, sınıf süreci alt faktörleri ile öğrenim görülen sınıf düzeyi, ailenin gelir durumu, yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından farklılaşp farklılaşmadığını belirleyerek incelemektir. Araştırma, 2014-2015 öğretim yılında Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmeni adaylarından oluşan 302 kişi üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmış, veri toplama aracı olarak “Öğretmen Kaygı Düzeyi Ölçeği” uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi sürecinde, korelasyon analizi ve Cronbach Alfa güvenilirlik analizi, aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin (tüm alt faktörler dahil olmak üzere) öğrenim görülen sınıf düzeyi ve yaş açısından istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni adayı, kaygı, alan sınavı, kaygı düzeyi

Abstract

The aim of this study is to determine of anxiety level of classroom teacher and examine that they have anxiety level besides whether it differentiates or not on account of school process, field exam, and classroom level, income state of parents, age and sex. This study was carried out on candidate classroom teacher consist of 302 people to whom have been educating in Mersin University Pedagogy Department. Relationally scanning method was used and applied to Teacher Anxiety Scale as data collection tool. During the process of analyzing of datum that was taken was used Cronbach Alpha, correlation analysis, arithmetic mean, Standard deviation, one-way variation analysis. Analysis showed that there was a meaningful difference between class level and according to age variables of classroom teacher candidate's anxiety levels.

Keywords: Class teacher candidate, anxiety, field exam, anxiety level

*Sorumlu Yazar E-mail: lutfiuredi@gmail.com

** Bu çalışma 11-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında düzenlenen 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda (USOS2016) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Günlük yaşamdaki gözlemler ve kültürlerarası araştırmalara göre, toplumumuzdaki bireylerin yüksek kaygı düzeyine sahip olduğu düşünülmektedir. Kaygının ifade şekli, türü, ortaya çıkma biçimi her kültürün kendine özgü niteliklerinden etkilenir (Öner, 1990). Diğer duyguların tanımında olduğu gibi kaygının da tanımını yapmak zordur. Üzüntü, sıkıntı, korku, başarısızlık duygusu, çaresizlik, sonucu bilememe ve yargılanma duygularından birini veya çoğunu içerebilir (Cüceloğlu, 2000: 276).

Kişi kaygıyı gelecekte kötü bir şey olacakmış gibi algılar ve anlatır. Çok hafif tedirginlik ve gerginlikten panik derecesine varan değişik şiddette olabilir. Kaygının ruhsal ve fiziksel belirtileri vardır. Bu belirtiler kaygının etkisiyle oluşan savunma düzenlerine göre ortaya çıkar. Genel olarak kaygılı durumda olan bir kişide bu durumla birlikte olan öznel ve nesnel birçok yakınma ve belirti bulunabilir (Varol ve Kaya, 2004: 32). Bu yakınma ve belirtiler süreç içerisinde artışta gösterebilir; çünkü kaygı tek bir dışsal uyarı ile sınırlı olmayan, fobilerdeki gibi sürekli ve yaygın kaçınma davranışlarıyla birlikte görünmeyen kolay giderilemeyen bunaltı, sıkıntı ve endişe duygusudur (Konyalıoğlu, 2013). Kaygı içsel çatışmalardan ya da yaşamdaki kayıplardan kaynaklanabildiği gibi aynı zamanda içsel dürtülerle, dış talepler ve diğer sistemler arasındaki çatışmalardan da kaynaklanabilmektedir (Yığıtoğlu, 2009: Akt: Günay, 2013) Olumlu kaygı ise bireyi toplum içinde önemli konulara gelmeye motive etmekte ve öğrenmeye karşı istekli kılmaktadır (Akgün, Gönen ve Aydın, 2007: 284).

Bazı düşünürler ve bilim adamları yüzyılımızı “Kaygı Çağı” ve bu çağın hastalığı olarak da “stresi” görmektedirler (Çakmak ve Hevedanlı, 2005: 116). Günümüz insanının kaygısı azalmamakta, giderek artmaktadır. Çünkü günümüzde ilerlemeler ve değişimler hızla sürmekte; değişimlere uyum sağlama, güçlüklerle baş edebilme çabası içinde olan insanın engellerle karşılaşması sonucu kaygı ortaya çıkmaktadır (Tümerdem, 2007: 32). Ülkemizde üniversiteye gelen öğrenciler zorlu bir yarıştan geçtikten sonra üniversiteli olmaktadır. Üniversiteli olmalarıyla kaygıları bitmemekte daha sonra da öğrenimlerini tamamlama ve gelecek kaygısı ortaya çıkmaktadır (Çakmak ve Hevedanlı, 2005: 116). Kaya ve Büyükkasap (2005) yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının büyük bir kısmının mezun olduktan sonra iş bulma konusunda endişe duyduklarını saptamıştır.

Öğretmen adaylarını, mesleğe karşı olumsuz yönde etkileyen nedenlerden biri de Kamu Personeli Seçme Sınavıdır (KPSS). Eğitimini tamamlamış ve iş yaşamına adım atacak olan üniversite gençliğinin önemli bölümünü oluşturan öğretmen adayları mezun olduktan sonra girecekleri Kamu Personeli Seçme Sınavı nedeniyle psikolojik sorunlar yaşamakta ve zorlanmaktadır. (Tümekaya, Aybek ve Çelik, 2007: Akt: Cabı ve Yalçınalp: 2013, 86). Sınav kaygısı ile ilgili literatür incelendiğinde; sınav kaygısının farklı eğitim düzeylerinde yaygınlık oranı (Yerin, 1995); sınav kaygısı ile üniversite giriş sınavındaki başarı arasındaki ilişki (Erkan, 1991); ilkökul düzeyinde sınav kaygısı ile öğrenilmiş çaresizlik ve akademik başarı arasındaki ilişki (Gündoğdu, 1994); durumluk ve sürekli kaygı ile sınav arasındaki ilişki (Güneri, 1996); Anadolu liseleri sınavına hazırlanan ve hazırlanmayan çocukların kaygı düzeylerinin incelenmesi (Aral ve Başar, 1996); grup rehberliğinin yüksek sınav kaygısı üzerindeki etkisine yönelik deneysel bir çalışma (Erkan, 1996); üniversite öğrencilerinin sınav kaygısı düzeylerinin azaltılmasına yönelik programlar (Kuyucu, 1990) gibi konuları kapsadığı görülmektedir. Sınav kaygısı yüksek olan birey, bir sınav ve değerlendirme durumunda özvarlığının tehdit edildiği duygusuna da kapılabilmektedir (Yıldırım ve Ergene, 2003: 226).

Fuller'a göre (1969) öğretmenlerin mesleğe ilişkin kaygıları belirli zamanlarda belirli noktalarda yoğunlaşmaktadır. Bu kaygıları ben merkezli kaygılar, görev merkezli kaygılar ve öğrenci merkezli kaygılar olarak gruplanabilmektedir. Ben merkezli kaygıda birey kendine "Acaba öğretmenlik bana göre bir meslek mi?", "Acaba öğretmenlik mesleğini her gün nasıl yapacağım?", "Acaba sınıfımda gürültü olduğunda okul müdürü ve okuldaki diğer öğretmenler hakkımda ne düşünecek?" gibi soruları yöneltir. Görev merkezli kaygıda birey "Farklı sınıf ortamlarında eğitim ve öğretim nasıl olmaktadır?", "Acaba öğretim konusunda alanımdaki yeni materyalleri, teknikleri ve fikirleri nasıl elde edebilirim?", "Acaba öğretmenlik görevimde başarılı olabilmem için bana en iyi kim yardım edebilir?" gibi sorular sorar. Öğrenci merkezli kaygıda ise şu soruları sordukları belirtilmiştir: "Öğrenmenin mümkün, kolay ve çabuk olması için Öğrencilere nasıl yardım edebilirim? "Acaba her bir öğrenciye nasıl yardım edebilirim ki onun için öğrenmek önemli ve vazgeçilmez olsun?", "Acaba özel öğretime muhtaç veya yüksek düzeyde potansiyelli öğrencilere nasıl yardım edebilirim ki bu çocuklar öğrenmelerini okul dışında da başarı ile sürdürebilsinler?" (Saban, Korkmaz ve Akbaşlı, 2004). Diğer yandan, Baltaş ve Baltaş'a göre (2002) kaygı, eğitim alanında yapılan çalışmalarda sıklıkla yer alan değişkenlerden birisi olmuştur. Yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde, sınıf öğretmeni adaylarının alan sınavına, okul sürecine, atanma durumlarına ve sınıf süreçlerine ilişkin kaygı düzeylerinin, çeşitli değişkenler açısından incelenmesi ile bu değişkenler bakımından sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerini ortaya koymak açısından öğretmenlere, eğitimcilere ve konu ile ilgilenen herkese fikir sunacağı umulmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin (alan sınavına, okul sürecine, atamaya, sınıf sürecine) cinsiyet, yaş, öğrenim görülen sınıf düzeyi, ailenin gelir durumu ile olan ilişkilerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1. Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri öğrenim görülen sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri ailelerinin gelir durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. İlişkisel tarama yöntemi "değişkenler arasındaki ilişkiyi açıklayıp tahmin yürütebilmek için tasarlanan deneysel olmayan araştırma çalışmasıdır" (Christensen, Johnson ve Turner, 2015: 45). Yapılan bu modelde değişkenler arasındaki ilişki çok boyutlu olarak analiz edilmiştir.

Evren ve Örneklem

Evren; Araştırma sonuçlarının genellemek istediği elemanlar bütünüdür (Karasar, 1995: 109). Araştırmanın evrenini, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliğinde bulunan sınıf öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Örneklem; belli bir evrenden belli bir kurala göre

seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliliği kabul edilen küçük kümedir (Karasar, 1995: 110). Araştırmanın örneklemini 2014-2015 öğretim yılında Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 302 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Yapılan çalışmada katılımcılara ait demografik bilgileri tablo 1’de sunulmuştur. Buna göre, cinsiyet değişkeni açısından tablo 1’de kadın katılımcılar (%60,1) ön plana çıkmaktadır. Yaş değişkeninden bakıldığında ise durum 20-22 (%43,8) ile 23-25 (%42,5) yaş aralıklarında yığılma olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının mezun oldukları okul türlerinde ise “genel lise” (%46,3) ile “Anadolu lisesi” (%42,5) mezunları ağırlıktadır. Ailelerinin gelir durumu incelendiğinde ise katılımcıların yarıya yakınının gelir durumu 1000-2000 TL arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Bilgileri

Cinsiyet	N	(%)
Kadın	194	64,2
Erkek	108	35,8
Yaş		
17-19	21	7,0
20-22	137	45,4
23-25	133	44,0
26-28	10	3,3
29 ve Üzeri	1	0,3
Mezun Olunan Lise Türü		
Genel Lise	145	46,3
Anadolu Lisesi	133	42,5
Anadolu Öğretmen Lisesi	18	5,8
Fen – Lisesi	1	0,3
Anadolu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	2	0,6
Açık Öğretim	1	0,3
Sınıf Düzeyi		
1.Sınıf	21	7,0
2.Sınıf	29	9,6
3.Sınıf	56	18,5
4.Sınıf	196	64,9
Aile Gelir Durumu		
1000 - 2000 TL	157	52,0
2000 - 3000 TL	109	36,1
3000- 4000 TL	25	8,3
4000 - 5000 TL	2	0,7
5000 ve Daha Fazlası	8	2,6

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verileri toplamada kullanılan ölçek, “öğretmen kaygı düzeyi ölçeğidir.” Ölçek beşli likert türüne göre hazırlanmıştır. 1-Kaygılanmıyorum, 2- Çok az kaygılanıyorum, 3-Kısmen kaygılanıyorum, 4- Oldukça kaygılanıyorum, 5-Çok kaygılanıyorum şeklindedir. Veri toplama aracı literatürden yararlanılarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama aracı uygulanmadan önce iç tutarlık katsayısını belirlemek üzere Cronbach Alfa güvenilirlik analizi yapılmıştır. Güvenirlik analizi sonuçları tablo 2’de görülmektedir.

Tablo 2: Güvenirlilik Analizleri

	Alt Faktörler				
	Alan Sınavı	Okul Süreci	Atamaya İlişkin	Sınıf Süreci	Toplam
Cronbach's Alpha	0.540	0.541	0.647	0.801	0.856

Yapılan kaygı ölçeğinin güvenirlilik analizlerine bakıldığında ölçek toplam içtutarlık katsayısı (0.856) olarak bulunmuştur. Diğer taraftan alt faktörlere ilişkin olarak ise en düşük güvenirlilik (0.540 ve 0.541) ile alan sınavı ve okul süreci alt faktörlerinde bulunmuştur. Genel olarak değerlendirildiğinde ise yapılan ölçeğin güvenirliliğinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Araştırmaya 302 Sınıf öğretmeni adayı katılmış ve elde edilen veriler SPSS 20.0 ile analiz edilmiştir. Bunun yanında yapılan istatistiksel testler ise, normallik testi, standart sapma, aritmetik ortalama, t- testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon analizlerinden oluşmaktadır.

BULGULAR

Tablo 3: Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik İfadelerin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Alt Faktörler	Değerlendirmeler	X	SS	
Alan Sınavı	Acaba Alan Sınavı İçin Gerekli Yeterliliğe Sahip miyim?	3.74	1.00	
	Acaba Üniversitede Edindiğim Bilgiler Alan Sınavı İçin Yeterli Olabilecek mi?	3.99	0.87	
	Acaba Üniversitede Aldığımız Dersler Alan Sınavı İle Eşdeğer mi?	3.96	0.78	
	Acaba Alan Sınavında Fen-Edebiyat Fakültesini Bitiren Öğrenciler Sınavda Avantajlı Olacak mı?	2.74	0.80	
	Acaba Alan Sınavının İçeriğinin Fazla Olması, Çok Çalışmaktan Ziyade Şans Faktörünü mü Etkin Kılacak?	3.73	0.91	
	Acaba Alan Sınavının Konularını Sınava Kadar Bitirebilecek miyim?	3.58	2.13	
	Acaba Sınavlarda Sahip Olduğum Zamanı Etkin Olarak Kullanabilecek miyim?	3.17	1.09	
	Genel	3.56	0.60	
	Sınıf Süreci	Acaba Öğrencilerimde Kendine Güven ve Başarı Duygularımı Geliştirebilecek miyim?	2.67	1.11
		Acaba Sınıfımda Öğrenme Güçlüğü Çeken Öğrencilerimin Problemlerini Teşhis Edebilecek miyim?	2.56	1.02
Acaba Sınavda Başarılı Olmam İyi Bir Öğretmen Olacağım Anlamına Geliyor mu?		3.14	0.97	
Acaba Sınıfımdaki Her Öğrenciyi Kendi Potansiyelini Keşfetmesi ve Geliştirmesi İçin Yardım Edebilecek miyim?		3.04	1.19	
Acaba Sınıfım Çok Kalabalık Olursa, Öğrencilerle Baş Edebilecek miyim?		2.85	1.12	
Acaba Sınıfımdaki Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal İhtiyaçlarının Farkına varabilecek miyim?		2.65	1.20	
Acaba Sınıfımdaki motivasyonu Düşük Olan Öğrencileri Öğrenmek İçin Cesaretlendirip, Onların Çabalarını Destekleyebilecek miyim?		2.68	1.13	
Acaba Sınıfımdaki Öğrencilerin Beni Sevmelerini Sağlayabilecek miyim?		2.52	1.05	
Acaba Öğrencilerimi Objektif Olarak Değerlendirebilmem İçin Yeterli Zaman Bulabilecek miyim?		2.64	1.12	
Acaba Etkin Bir Sınıf Yönetimi İçin Yeterli Bilgi ve Beceriye Sahip Olacak mıyım?		2.65	1.06	
Acaba Öğrencilerimin Sınıftaki Kurallar Doğrultusunda Davranmalarını	2.80	2.04		

	Sağlayabilecek miyim?		
	Acaba Sınıfımdaki Bazı Öğrencilerin Neden Yavaş Öğrendiklerini Anlayabilecek miyim?	2.62	1.06
	Acaba Sınıfımda Benim Sorumlu Tutulacağım Utanç Verici Bir Olayla Karşı Karşıya Gelecek miyim?	2.65	1.08
	Acaba Sınıfımda Sürekli Sorun Çıkaran Öğrencilerle Başa Çıkabilecek miyim?	2.80	1.15
	Acaba Sınıfımın Huzurunu Bozan Öğrencilerle Birlikte Çalışmak İçin Gerekli Bilgi, Beceri ve Anlayışa Sahip Olacak mıyım?	2.82	1.16
	Acaba Öğrencilerimin Beslenme ve Sağlık Problemlerinin Öğrenmelerini Nasıl Etkilediğini Anlayabilecek miyim?	2.77	1.15
	Acaba Veliler Öğretmenliğim Hakkında Beni Yeterli Görecek mi?	2.83	1.14
	Acaba Sınıfımdaki Öğrencilerin Bireysel İlgisi ve İhtiyaçlarını Karşılatabilecek miyim?	2.70	1.10
	Acaba Sınıfımdaki Öğrencilerin Konuyu Etkili Bir Şekilde Öğrenebilmeleri İçin Alternatif Öğretim Tekniklerini Uygulatabilecek miyim?	2.75	1.07
	Acaba Öğrencilerimin Davranışlarını Etkileyebilecek Psikolojik ve Kültürel Farklılıkları Anlayabilecek miyim?	2.85	1.11
	Acaba Farklı Yollarda Öğrenen Öğrencilerin Davranışlarını İhtiyaçlarına Kendimi Adapte Edebilecek miyim?	2.79	1.12
	Acaba Sınıfımdaki Her Öğrencinin Zihinsel ve Duygusal Gelişimine Rehberlik Edebilecek miyim?	2.75	1.16
	Acaba Her gün Çok Sayıda Öğrenciyle Uğraşabilecek miyim?	2.74	1.14
	Acaba Öğrencilerimin Okulda Öğrendikleri Bilgileri Okul Dışında da Uygulamaya Koymalarını Sağlayabilecek miyim?	2.66	1.15
	Acaba Öğrencilerimi Öğrenmeye Motive Edebilecek miyim?	2.63	1.15
	Genel	2.74	0.52
Okul Süreci	Acaba Öğretim Programının Değişmezliği İle Başa Çıkabilecek miyim?	3.14	1.20
	Acaba Öğretmenlerden Beklenen Çok Sayıda Standartları Karşılatabilecek miyim?	2.74	0.94
	Acaba Kaliteli Ders Planları Hazırlamak İçin Yeterli Bilgi ve Beceriye Sahip Olacak mıyım?	2.89	1.13
	Acaba Okuldaki Diğer Öğretmenler Yetersiz Olduğum Alanların Farkına Varacaklar mı?	2.80	1.19
	Acaba Okuldaki Öğretim Programının Dışına Çıkabilecek miyim?	2.51	1.04
	Acaba Öğretmenliğim Hakkında Yapılan Teftişlerden Olumlu Değerlendirmeler Elde Edebilecek miyim?	2.72	1.20
	Acaba Etkili ve Verimli Ders Planları Hazırlamak İçin Gerekli Olan Zamana Bulabilecek miyim?	2.70	1.07
	Acaba Okuldaki Meslektaşlarım Öğretmenliğim Bakımından benim Yetersiz Olduğumu Düşünecekler mi?	2.86	1.19
	Acaba Sınıfımda Her Hangi Meslektaşım Tarafından Gözleniyorken Etkili Ders İşleyebilecek miyim?	2.66	1.17
	Genel	2.78	0.52
Atamaya İlişkin	Acaba Atanmak İçin Gerekli Puanı Alabilecek miyim?	3.65	0.98
	Acaba Sınavdan Sonra Herhangi Bir Yere Atanabilecek miyim?	3.78	0.97
	Acaba Sınavdan Sonra İstedğim Bir Yere Atanabilecek miyim?	3.43	1.10
	Genel	3.62	0.78

Tablo 3'deki verilerde sınıf öğretmeni adaylarının kaygılarını ifade eden değerlendirmeler bulunmaktadır. Alt faktörlere ilişkin sayısal sonuçlarda; "alan sınavı" ilişkin alt faktörün genel aritmetik ortalaması 3.56 olarak hesaplanmış standart sapması ise 0.60 olarak bulunmuştur. "Sınıf süreci" alt faktöründe ise genel aritmetik ortalama 2.74 ve standart sapma değeri ise 0.52 bulunmuştur. Öğretmen adaylarının okul süreciyle olan kaygı düzeyine bakıldığında ise aritmetik ortalamasının 2.78 ve standart sapma sonucunun ise 0.52 olarak bulunmuştur.

Tablo 4: Cinsiyet Değişkenine Göre Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik Değerlendirmelerinin Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları

Faktörler	Cinsiyet	N	X	S.S.	t	p
Alan Sınavı	Kadın	194	3,57	0,52	0,319	0,750
	Erkek	108	3,54	0,73		
Sınıf Süreci	Kadın	194	2,77	0,51	1,308	0,192
	Erkek	108	2,69	0,54		
Okul süreci	Kadın	194	2,80	0,51	0,599	0,550
	Erkek	108	2,76	0,54		
Atamaya İlişkin	Kadın	194	3,65	0,73	0,820	0,413
	Erkek	108	3,57	0,86		

Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurularak yapılan t-testi sonucunda Tablo 4’de sunulmuştur. Buna göre alan sınavı, sınıf süreci, okul süreci, atamaya ilişkin alt faktörlerde cinsiyet açısından anlamlı düzeyde bir fark bulunamamıştır. $P > .05$ dir. Öğretmen adaylarının kaygı düzeyleri cinsiyet bazında anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Tablo 5: Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik Değerlendirmelerinin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Alt Faktörler	Betimsel İstatistikler				Anavo Sonuçları						
	Sınıf Düzeyi	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P	Fark Olan Grup
Alan Sınavı	1. Sınıf	21	2.49	0.28	Gruplararası	3	31.553	10.518	39.736	0.003*	1-2
	2. Sınıf	29	3.26	0.31							1-3
	3. Sınıf	56	3.55	0.59	Gruplariçi	298	78.878	0.265			1-4
	4. Sınıf	110	3.62	0.48							
	Toplam	302	3.56	0.60	Genel Toplam	301	110.432				
Sınıf Süreci	1. Sınıf	21	2.40	0.47	Gruplararası	3	4.239	1.413	6.793	0.001*	1-2
	2. Sınıf	29	2.89	0.53							1-3
	3. Sınıf	56	2.88	0.44	Gruplariçi	298	79.148	0.266			1-4
	4. Sınıf	110	2.73	0.53							
	Toplam	302	2.74	0.52	Genel Toplam	301	82.841				
Okul Süreci	1. Sınıf	21	2.31	0.35	Gruplararası	3	5.303	1.768	6.793	0.003*	1-2
	2. Sınıf	29	2.87	0.58							4-1
	3. Sınıf	56	2.85	0.39	Gruplariçi	298	77.538	0.260			1-3
	4. Sınıf	110	2.80	0.54							
	Toplam	302	2.78	0.52	Genel Toplam	301	82.841				
Atamaya İlişkin	1. Sınıf	21	2.64	0.37	Gruplararası	3	51.255	17.085	38.227	0.004*	1-3
	2. Sınıf	29	2.73	0.56							1-4
	3. Sınıf	56	3.83	0.45	Gruplariçi	298	133.186	0.447			2-3
	4. Sınıf	110	3.79	0.75							2-4
	Toplam	302	3.62	0.78	Genel Toplam	301	184.440				

Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ile kaygıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Araştırma problemi çerçevesinde (tablo 4) oluşturulmuş ve anlamlı bir ilişkinin çıkması durumunda ise farklılığın nereden kaynaklandığını ifade etmek için tukey testi sonuçları incelenerek (tablo 4)’e “fark olan grup” sütunu eklenmiştir. Buna göre “alan

sınavı” alt faktörünün, [$P<0.05$] çıkmasından dolayı anlamlı bir farklılık söz konusudur. Yani öğretmen adaylarının alan sınavından duydukları kaygı öğrenim görülen sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık meydana getirmektedir. Buna göre farklılığın kaynağına bakıldığında ise I. Sınıflar ile II. Sınıflar, I. Sınıflar ile III. Sınıflar, I. Sınıflar ile IV sınıflar arasında olduğu görülmüştür.

Sınıf süreci alt faktörüne bakıldığında ise [$P<0.05$] olduğunu ve benzer şekilde bir farklılık meydana getirdiği ifade edilebilir. Fark olan gruplar ise I. sınıflar ile II. sınıflar, I. sınıflar ile III. sınıflar, I. sınıflar ile IV. sınıflar. En fazla fark olan grup ikilisi ise I. sınıflar ($X=2.40$) ile II. sınıflar ($X=2.89$) arasındadır. Buradan çıkarılabilecek sonuç ise I. sınıfların sınıf süreciyle olan kaygı düzeyleri II. sınıflara göre daha düşüktür.

Okul süreci alt faktörüne ilişkin olarak ise $P<0.05$ olmasından dolayı anlamlı bir ilişki söz konusudur. Sınıf öğretmeni adaylarının okul süreciyle olan kaygı düzeyleri sınıf düzeyinde farklılaşması söz konusudur. Bu farklılığın kaynağına ilişkin olarak tukey testi sonuçlarına bakıldığında I. sınıflar ile II. sınıflar, I. sınıflar ile III. sınıflar IV. sınıflar ile I. sınıflardır. En dikkat çeken grup ise I. sınıflar ($x=2.31$) ile II. Sınıflar ($X=2.87$) arasındaki farktır. Dolayısıyla sınıf öğretmeni adaylarından I. sınıfların okul süreciyle ilgili kaygı düzeyleri II. sınıflara göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Sınıf öğretmeni adaylarının atamaya ilişkin kaygı düzeyi incelendiğinde $P<0.05$ olmasından dolayı anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır. Benzer şekilde tukey testi sonuçlarına göre fark olan gruplar I. sınıflar ile IV. sınıflar, I. sınıflar ile III. sınıflar, II. sınıflar ile III. sınıflar, II. Sınıflar ile IV. sınıflar arasında bir farklılık söz konusudur.

I. sınıflar ($X=2.64$) ile III. sınıflar ($X=3.83$) arasındaki farklılık ise (tablo 4)’deki en dikkat çeken bir sonuçlardan biridir. Kısaca, sınıf öğretmeni adayları içindeki III. sınıfların atamaya ilişkin kaygı düzeyi I. sınıfların hissetmiş olduğu kaygı düzeyinden oldukça yüksektir.

Tablo 6: Yaş Değişkenine Göre Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik Değerlendirmelerinin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Alt Faktörler	Betimsel İstatistikler				Varyans Analizi Sonuçları						Fark Olan Grup
	Yaş	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P	
Alan Sınavı	17-19	21	2.50	0.30	Gruplararası	4	31.989	7.997	30.28	0.589	
	20-22	137	3.54	0.47							
	23-25	133	3.77	0.53							
	26-28	10	3.34	0.96							
	29 ve Üzeri	1	2.14		Gruplarıçi	297	78.442	0.264			
	Toplam	302	3.56	0.60	Genel Toplam	301					
Sınıf Süreci	17-19	21	2.44	0.48	Gruplararası	4	3.416	0.854	3.172	0.148	
	20-22	137	2.81	0.50							
	23-25	133	2.75	0.52							
	26-28	10	2.45	0.73							
	29 ve Üzeri	1	2.80		Gruplarıçi	297	79.971	0.269			
	Toplam	302	2.74	0.52	Genel Toplam	301	83.387				
Okul Süreci	17-19	21	2.39	0.58	Gruplararası	4	3.927	0.982	3.695	0.166	
	20-22	137	2.85	0.47							
	23-25	133	2.78	0.51							
	26-28	10	2.70	0.89							
	29 ve Üzeri	1	2.55		Gruplarıçi	297	78.914	0.266			
	Toplam	302	2.78	0.52	Genel Toplam	301	82.841				
Atama İlişkin	17-19	21	2.79	0.60	Gruplararası	4	20.532	5.133	9.301	0.002*	1-3
	20-22	137	3.56	0.74							
	23-25	133	3.82	0.75							
	26-28	10	3.46	0.83							
	29 ve Üzeri	1	4.00		Gruplarıçi	297	163.909	0.552			
	Toplam	302	3.62	0.78	Genel Toplam	301	184.440				

Yaş Değişkenine Göre Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik Değerlendirmelerinin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları tablo 6'da verilmektedir.

Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmaması göz önünde bulundurularak yapılan Anova testindeki sonuçlara göre alan sınavı, sınıf süreci, okul süreci alt faktörlerin hiç birisinde $0.05 < P$ olmasından dolayı anlamlı bir farklılık söz konusu değildir. Fakat atamaya ilişkin alt faktörün $P < 0.05$ olmasından dolayı anlamlı bir farklılık söz konusudur. Farklılığın kaynağı ise 17-19 ile 23-25 yaş grupları oluşturmaktadır. 17-19 yaş aralığında olanların ($X=2.79$) ve 23-25 yaş aralığında ($X=3.82$) olanlara göre atamaya ilişkin daha az kaygı duydukları ifade edilebilir.

Tablo 7: Aile Geliri Değişkenine Göre Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaygılarına Yönelik Değerlendirmelerinin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Alt Faktörler	Betimsel İstatistikler				Anavo Sonuçları							Fark Olan Grup			
	Aile Gelir Durumu	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P					
Alan Sınavı	1000-2000	157	3.56	0.61	Gruplararası	5	0.184	0.258	0.952	0.526					
	2000-3000	109	3.56	0.63											
	3000-4000	25	3.52	0.50											
	4000-5000	2	3.78	0.10								Gruplarıçi	296	110.248	0.372
	5000 ve Üzeri	9	3.62	0.42								Genel Toplam	301	110.432	
	Toplam	302	3.42	0.60											
Sınıf Süreci	1000-2000	157	2.73	0.48	Gruplararası	5	0.476	0.954	0.340	0.888					
	2000-3000	109	2.77	0.59											
	3000-4000	25	2.75	0.48											
	4000-5000	2	2.40	0.79								Gruplarıçi	296	82.910	0.652
	5000 ve Üzeri	9	2.70	0.40								Genel Toplam	301	83.387	
	Toplam	302	2.74	0.52											
Okul Süreci	1000-2000	157	2.77	0.47	Gruplararası	5	1.421	0.284	1.034	0.398					
	2000-3000	109	2.81	0.56											
	3000-4000	25	2.77	0.64											
	4000-5000	2	2.05	1.17								Gruplarıçi	296	81.419	0.275
	5000 ve Üzeri	9	2.94	0.17								Genel Toplam	301	82.841	
	Toplam	302	2.78	0.52											
Atama İlişkin	1000-2000	157	3.61	0.76	Gruplararası	5	0.303	0.612	0.952	0.893					
	2000-3000	109	3.63	0.83											
	3000-4000	25	3.62	0.77											
	4000-5000	2	3.83	1.17								Gruplarıçi	296	184.137	0.622
	5000 ve Üzeri	9	3.54	0.56								Genel Toplam	301	184.440	
	Toplam	302	3.62	0.78											

Sınıf öğretmeni adaylarının aile gelirleri ile kaygı düzeyleri (tablo 6) ile ortaya konmuştur. Buna göre alan sınavı, sınıf süreci, okul süreci, atamaya ilişkin alt faktörler de ($0.05 < P$) olmasından dolayı anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri ailelerinin gelir seviyesine göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmamaktadır.

Tablo 8: Alt Faktörler Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

Alt Faktörler	Alan Sınavı	Okul Süreci	Atamaya İlişkin	Sınıf Süreci
Okul Süreci	0.175	-	0.312	0.253
Atamaya İlişkin	0.417	0.312	-	0.253
Sınıf Süreci	0.158	0.686	0.253	-
Alan Sınavı	-	0.175	0.417	0.158

Kullanılan ölçekteki alt faktörlerin birbirleriyle olan ilişkisini ifade eden tablo 9'daki veriler incelendiğinde; bütün alt faktörler arasındaki ilişkinin pozitif yönde olduğunu söylemek mümkündür. En düşük ve çok zayıf bir ilişki (0.158) ile sınıf süreci alt faktörü ile alan sınavı alt faktörü arasındadır, diğer yandan en yüksek ilişki ise (0.686) ile okul süreci ve sınıf süreci alt faktörleri arasında olduğu görülmektedir. Atamaya ilişkin alt faktörü ile alan sınavı alt faktörü arasında ise (0.417)'lik orta düzeyde pozitif olarak nitelendirilebilecek bir ilişki söz konusudur. Genel olarak değerlendirildiğinde ise alt faktörler arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki söz konusudur.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara ilişkin tartışma ve sonuçlar, alt problemlere göre sırasıyla ele alınmıştır. Araştırmanın birinci alt problemde sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak kaygı düzeylerinde farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Bulgular, cinsiyete göre sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir, ancak kadın öğrencilerin kaygı düzeylerinin az da olsa daha yüksek olduğu dikkati çekmektedir. Kısa'nın (1996: 53) yaptığı araştırmanın sonucunda kız öğrencilerin kaygı düzeylerinin erkek öğrencilerin kaygı düzeylerine göre daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Kayapınar (2006: 69), kız öğrencilerin sınav kaygısı düzeyi erkek öğrencilerin sınav kaygısı düzeyinden anlamlı derecede yüksek bulmuştur. Ünal (2006: 48) araştırmasında sınav kaygısı üzerinde cinsiyet farklılıklarını anlamlı bulmuş, kız öğrencilerinin sınav kaygısı ortalamaları erkek öğrencilere göre daha fazla olarak belirlemiştir (Duman, 2008).

Çakmak ve Hevedanlı (2005)'ya göre kızlar geleneksel toplumlarda toplumsal değerlere bağlı olarak daha fazla baskı altına alınmaktadır. Çevreden çekinmeleri, kendi öz güçlerine güvenmemeleri ve ebeveynlerin baskısı söz konusudur. Günlük hayatta görüldüğü gibi erkek ve kızların yaşantıları arasında fark vardır. Erkekler toplumun değerleri doğrultusunda daha serbest bir yaşam sürdürürken, kızlar ise baskı altına alınmaktadır. Bu da kızları rahatsız etmekte ve bazı haklarının ellerinden alındığını hissettirmektedir. Ayrıca erkekler için normal olarak değerlendirilenler kızlar için tabu olabilmektedir. Bu nedenle, erkeklerin toplumda aldıkları yaşam doyumunun kızlara oranla daha fazla olabileceği gibi kızların yaşadıkları yabancılaşmanın, sıkıntıların ve engellemelerin o oranda fazla olacağı beklenebilir.

Kaygı ile cinsiyet arasındaki ilişkilere yönelik araştırmalarda psikiyatrik örneklemeler alındığında, kadınlarda kaygı düzeyinin erkeklere oranla daha yüksek olduğu; öğrenci grupları ele alındığında ise cinsiyetler arasında bir farklılık olmadığı görülmüştür (Gençtan, 1993; Öner, 1985). Akkaya (1999)'ya göre kız öğrencilerin kaygı düzeyi, erkek öğrencilerin kaygı düzeyinden yüksek olması beklenirken, yapmış olduğu çalışmada cinsiyet ile kaygı düzeyleri arasında farkın önemli olmadığı belirtmiştir. Yenilmez ve Özbey (2006) tarafından

elde edilen sonuçlarda bu sonuçla paralellik göstermektedir. Yapılan bu çalışmada da sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyi ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür (Tablo3). Bu durumun ortaya çıkması, Doğan ve Çoban'ın (2009) çalışmalarında da vurguladıkları gibi, kaygı düzeyini ölçmeye yönelik araçların farklı olmasından kaynaklanmış olabilir

Sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeyleri okul süreci, sınıf süreci, alan sınavı alt faktörleri bakımından yaş değişkenine bağlı olarak anlamlı bir fark bulunmazken; atama alt faktörüne ilişkin ise anlamlı bir fark görülmüştür (Tablo 5). Farklılığın kaynağı ise 17-19 ile 23-25 yaş grupları oluşturmaktadır. 23-25 yaş aralığında ($X= 3.82$) olan sınıf öğretmeni adaylarının, 17-19 yaş aralığında olanlara ($X=2.79$) göre atamaya ilişkin daha fazla kaygı duydukları ifade edilebilir.

Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuca göre kaygı ve öğrenim görülen sınıf düzeyi arasında (tüm alt faktörler dâhil olmak üzere) anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu sonuca benzer biçimde, Yenilmez ve Özbey (2006) küçük sınıfta okuyan öğrencilerin daha ileri kademedeki öğrencilerden daha kaygılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu durumun nedeni, alt sınıfta okuyan öğrencilerin bilgi birikimleri ve hazır bulunmuşluk düzeylerinin daha düşük olmasına bağlanmıştır. Diğer taraftan sınıf sürecine yönelik en çok kaygılanan II. Sınıflar ile III. sınıflar en az kaygı duyanlar ise I. sınıflardır.

Tümerdem (2007) tarafından yapılmış olan araştırmada, ekonomik durumu yüksek olan ailelerin çocuklarının kaygı düzeyi, ekonomik durumu düşük olan ailelerin çocuklarından daha düşük beklenirken, ailenin geliri ile kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı bulunmuştur. Bu bulguya paralel olarak, yapılan çalışmada da sınıf öğretmeni adaylarının ailelerinin gelir seviyesi ile kaygı düzeyi (tüm alt faktörler dahil olmak üzere) arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Bu çalışmanın sonuçlarına göre atamaya ilişkin, en düşük kaygı düzeyine sahip olanlar 1.sınıfa devam eden öğretmen adayları iken, en yüksek kaygı düzeyi beklenildiği üzere 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarıdır. Alan sınavına yönelik kaygı düzeyinde de benzer sonuç elde edilmiş, 4.sınıfa devam eden öğretmen adaylarının 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından yüksek kaygı düzeyine sahip olduğu saptanmıştır. Alan sınavının sınav sistemi içindeki yerinin yeni oluşu nedeniyle, bu alanda yapılacak çalışmaların arttırılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmekte, bu alt faktörle ilgili anlamlı bir yargıya ulaşabilmek için yeni araştırmalara gerek duyulmaktadır.

KAYNAKLAR

- Akgün, A., Gönen, S. ve Aydın, M. (2007). İlköğretim Fen ve Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. <<http://www.e-sosder.com/dergi/20283-299.pdf>> (14 Ağustos 2007).
- Akkaya, Ş. (1999). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerin Kaygılarını Etkileyen Etmenler Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Aral, N. ve Başar, F. (1996). Anadolu liseleeri sınavına hazırlanan ve hazırlanmayan çocukların kaygı düzeylerinin incelenmesi. IX. Ulusal Psikoloji Kongresi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Alisinanoğlu, F. ve Ulutaş, H. (2000). "Çocuklarda Kaygı ve Bunu Etkileyen Faktörler". Milli Eğitim Dergisi, 145: 15-19.
- Bir, A. (2000). Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma. Ankara: Kitabevi Yayıncılık

- Cabı, E. ve Yalçınalp, S. (2013). Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği (Mkö): Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı 44, sayfa 85-96
- Cüceloğlu, D. (2000). İnsan ve Davranışı. (10. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B. ve Turner, L. A. (2015). Araştırma Yöntemleri Desen Ve Analiz, (Çev. Ed: Ahmet Aypay), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çakmak, Ö. Hevedanlı, M., (2005). "Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri Biyoloji Bölümü Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi". Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (www.e-sosder.com), 4 (14): 115-127.
- Doğan, T. Ve Çoban, A. (2009). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi". Eğitim ve Bilim Dergisi, 34(153)
- Duman, G.K. (2008). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Durumluk Sürekli Kaygı Düzeyleri İle Sınav Kaygısı Düzeyleri Ve Ana – Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü)
- Günay, E. (2013). Gebelerde Kaygı Düzeyi: "Cambridge KAYGI Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü)
- Güneri, O. Y. (1996) durumluk ve sürekli kaygı ile sınav arasındaki ilişki. III. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Karasar N. (1995). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Araştırma Yayıncılık
- Kaya, A., Büyükkasap, E. (2005). Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(2), 367-380.
- Kaya, M. ve Varol, K. (2004). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Durumluk Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Kaygı Nedenleri. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Sayı 19, Sayfa 31-63
- Konyaloğlu, A. P. (2013). Bilinçli Hipnoz İle Sınav Kaygısı Programının Üstün Zekâlı Öğrencilerin Sınav Kaygılarını Azaltmadaki Etkilerinin Karşılaştırılması. Yayınlanmış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Saban, A., Korkmaz, İ. ve Akbaşlı, S. (2004). Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları, Eğitim Araştırmaları, 5 (17): 198 – 209.
- Tümerdem, R. (2007). Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen – Edebiyat Fakültesi Kimya Son Sınıf Öğrencilerinin Kaygılarını Etkileyen Etmenler. < <http://e-sosder.org/dergi/2032-45.pdf> > (05 Temmuz 2008).
- Öner, N. (1990). Sınav Kaygısı Ervanteri El Kitabı. İstanbul: Yöret Vakfı Yayınları.
- Yenilmez, K. ve Özbey, N. (2006). "Özel Okul ve Devlet Okulu Öğrencilerinin Matematik Kaygı Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma". Eğitim Fakültesi Dergisi. 17 (2), 431-448
- Yıldırım, İ. ve Ergene, T. (2003). Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının Yordayıcısı Olarak Sınav Kaygısı, Boyun Eğici Davranışlar Ve Sosyal Destek. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 24. Sayfa 224-234

EXTENDED ABSTRACT

An Examination of Anxiety Levels of Class Teacher Candidates

Introduction

According to observations in daily life and intercultural research, it is thought that individuals in our society have high level of anxiety. The form, type and appearance of expression of anxiety are influenced by each culture's unique characteristics (Öner, 1990). It is difficult to define it as it is in the definition of other feelings. It may include one or more of sadness, distress, fear, sense of failure, helplessness, endless knowing and judgment (Cüceloğlu, 2000: 276). In our society young brains no doubts get rid of great struggles and they take a step to university. Even if they complete their education, exam process continues day by day becoming different KPSS exam, requirement to jump in to working life, perception towards exam process is getting different day by day have an effect upon anxiety related with occupation as well.

The purpose of this study is to examine the relationship between the level of anxiety of classroom teacher candidates (field exam, school process, assignment, class process), gender, age, class level of education, For this purpose, the following sub-problems have been sought.

1. Are the anxiety levels of classroom teacher candidates significantly different from their genders?
2. Are the levels of anxiety of class teacher candidates significantly different according to their age?
3. Are the anxiety levels of classroom teacher candidates significantly different from the level of education?
4. Are the anxiety levels of the classroom teacher candidates significantly different according to the income status of their families?

Method

In this study, relational scanning method is used. This method is "a non-experimental research study designed to explain and predict the relationship between variables" (Christensen, Johnson and Turner, 2015: 45). In this model, the relationship between the variables has been analyzed in a multidimensional way. The sample of the research is composed of 302 teacher candidates who are studying in the Department of Elementary Teaching of Mersin University, Faculty of Education in 2014-2015 school year. The data were collected with "teacher anxiety level scale". Cronbach Alfa reliability analysis was performed to determine the internal consistency coefficient before the data collection tool was applied. The reliability of the measuring tool was 0.85.

Results and Recommendations

In according to the findings of the study, there was no significant difference between the age variable in the levels of anxiety of teacher candidates, however it was seen that there was a significant difference in terms of appointment factor. So, the source of the difference is

determined by 17-19 with 23-25 age groups. Thus, teacher candidates who are 23-25 ($X=3.82$) were higher anxiety level than 17-19 age group ($X=2.79$). In this study there was no significant difference between anxiety level and gender of teacher candidates. According to another result from the research, it was understood that there was a significant difference between anxiety and class level of participants (included all sub factors). The underlying reason may be that students who study at subclass have got a lower knowledge and readiness level. On the other hand, the most worried students were 2nd class and 3rd class students. The least worried students were 1st class students. A research conducted by Tümerdem (2007) showed that there was not a significant difference between income of family and anxiety level while it was hoped that anxiety levels of kids's parents who are rich are lower than the poor ones. As parallel to this finding, there was not a significant difference between income level of candidate form teacher's family and anxiety level (all factors included). According to the results related appointment, teacher candidates who study at 1st class have got the lowest anxiety level on the other hand teacher candidates who study at 4th class have got the highest anxiety level as it is expected. Anxiety level towards field exam was obtained same results as well. It was understood that teacher candidates study at 4th class have got higher anxiety level than the ones at 1st class. It is thought that studies should be increased because field exam is something new. For further information it must be conducted much more surveys.

TUJPE

Turkish Journal of Primary Education